

نقش محبت در رشد و سلامت زندگی کودک / 5 دسته غفلت والدین

کودکان برای پرورش و رشد شخصیت، در کنار رسیدگی به وضعیت تغذیه، مراقبت‌های بهداشتی، تأمین پوشاک و سایر مایحتاج ضروری، به شدت نیازمند محبت و توجه عاطفی از سوی والدین و مراقبان خود هستند.

خبرگزاری مهر-کودکان برای پرورش و رشد شخصیت، در کنار رسیدگی به وضعیت تغذیه، مراقبت‌های بهداشتی، تأمین پوشاک و سایر مایحتاج ضروری، به شدت نیازمند محبت و توجه عاطفی از سوی والدین و مراقبان خود هستند.

غفلت یکی از شایع‌ترین انواع آزار کودکان است که می‌تواند در همه خانواده‌ها وجود داشته باشد. ولی اغلب در خانواده‌های کم درآمد مشاهده می‌شود. غفلت یا بی توجهی عدم فراهم آوردن احتیاجات غذایی، پوشش، مسکن، بهداشت و مراقبت طبی و تحصیلی و سرپرستی طفل توسط والدین یا سرپرست طفل است.

غفلت همیشه عمدی نبوده، بلکه فقدان آگاهی، مضایق مالی و سایر عوامل ممکن است مانع کفایت والدین در جهت سرپرستی و پرورش فرزند گردد. غفلت را می‌توان به 5 دسته رفتار تقسیم کرد:

- ضعف پرورشی که باعث اختلال رشد می‌شود.

- ضعف سرپرستی و مراقبت: والدین کم سن و سال، والدین سهل انگار و غیر مسئول و پدر و مادرهایی که به لحاظ روانی دچار مسئله و مشکل هستند و کودک را در سنینی که نیاز به مراقبت و توجه دارد به حال خود رها می‌کنند و باعث صدمات جبران ناپذیری به کودک می‌شوند، مصداق والدین اهمال کار هستند. رها کردن کودک در معرض وسایل خطرناک از جمله چراغ‌های شعله‌ور، سماور یا چرخ گوشت روشن که موجب صدمات جبران ناپذیری به کودکان می‌شود.

- غفلت و اهمال از جهت پزشکی: اهمال والدین در مواقع بیماری کودک، و تأخیر در مراجعه به پزشک منجر به تأخیر در مداوا و حاد شدن بیماری کودک، و در مواقعی از دست رفتن کودک می‌شود و معمولاً رفتار این پدر و مادرها در پاسخ به اعتراض سایرین نسبت به تأخیر در مراجعه به پزشک، متهم کردن کودک به تمارض است.

- غفلت و اهمال از جهت تعلیم و تربیت: عدم توجه و رسیدگی به وضعیت تحصیلی کودک، بی اطلاعی و یا بی توجهی به ترک تحصیل یا فرار از مدرسه، از جمله رفتار خانواده‌هایی است که از نظر تحصیلات و پایگاه اجتماعی در رتبه پایین‌تری قرار دارند و معمولاً کمتر به وضعیت تحصیلی کودکانشان توجه می‌کنند. در چنین خانواده‌هایی به دلیل ناکافی بودن سطح درآمد خانوار، تعداد زیاد بچه‌ها و نا آگاهی والدین، به وضعیت تحصیلی آنها رسیدگی نشده و اغلب مسئله تعلیم و تربیت موضوعی کم اهمیت تلقی می‌شود. فرار از مدرسه پدیده‌ای است که فرزندان این قبیل خانواده‌ها به کرات انجام می‌دهند. بی آنکه خانواده‌هاشان از این مسئله مطلع شوند. معمولاً تکرار این موارد در نهایت منجر به ترک تحصیل آنها می‌شود.

- غفلت هیجانی: مانند محبت نکردن کافی به کودک، بد رفتاری شدید یا مزمن با همسر در حضور کودک. کودکان برای پرورش و رشد شخصیت، در کنار رسیدگی به وضعیت تغذیه، مراقبت‌های بهداشتی، تأمین پوشاک و سایر مایحتاج ضروری، به شدت نیازمند محبت و توجه عاطفی از سوی والدین و مراقبان خود هستند. تظاهر به رفتار محبت‌آمیز کافی نیست و کودک نیازمند محبت واقعی و بدون قید و شرط والدین است.

از نظر #171 مزلو «روانشناس مکتب اصالت وجودی، محبت بدون قید و شرط یکی از ضروریات رسیدن به خود شکوفایی است. محبت بزرگسالان به کودکان، عامل مهم و مؤثری در رشد طبیعی آنان است، زیرا شخص در طول عمرش همواره می‌خواهد احساس کند که مطلوب دیگران است و می‌تواند خود را به جماعتی نسبت دهد و بر دوستی افراد آن اعتماد کند.

به عبارت دیگر، هر شخصی زمانی خود را خوشبخت تلقی خواهد کرد که او را دوست بدارند و او نیز دیگران را دوست بدارد و همچنین او را همان‌طور که هست بپذیرند. همه روانشناسان و مربیان در سالهای اخیر بر نقش و اهمیت محبت در رشد و سلامت زندگی کودک تأکید می‌کنند زیرا طفل زندگی خود را در حالی آغاز می‌کند که حتی توان حرکت اعضایش را ندارد و سالهای دراز به بزرگ‌ترهای خود نیازمند است و وجود مادی و سلامت روانی‌اش وابسته به توجه دیگران نسبت به او است.

در پژوهش‌های مختلف ثابت و برای همه مسلم شده است رشد کودکانی که در خانه و تحت مهر و توجه افراد آن زندگی می‌کنند، بهتر و سالم‌تر از اطفالی است که در پرورشگاه‌ها نگهداری می‌شوند. کودکانی که به لحاظ عاطفی از سوی خانواده طرد می‌شوند تا ابد خلاً کمبود محبت را در خود احساس می‌کنند و در هر مقطع زمانی این کمبود را به گونه‌ای خاص بروز می‌دهند.

آثار و علائم در مورد غفلت و سهل‌انگاری نوع جسمی می‌تواند به صورت گرسنگی شدید باشد. تغذیه ناکافی موجب می‌شود کودک مستعد ابتلا به عفونت‌ها و اختلالات کمبود ویتامینی گردد و به دلیل فقر پروتئین و کمبود کالری قسمت زیادی از بافت‌های بدن را از دست می‌رود. در این حالت کودک بیش از 40 درصد وزن خود را از دست می‌دهد و دچار اختلالات تغذیه‌ای پروتئینی از نوع مرسوم یا کواشیورکور می‌شود.

در بین کودکانی که به دلیل غفلت و سهل‌انگاری والدین یا سرپرست دچار گرسنگی شدید شده‌اند ممکن است دو شکل گرسنگی یعنی نوع مرطوب یا گرسنگی نوع خشک دیده می‌شود. در گرسنگی نوع مرطوب، ورم شدیدی در تمامی قسمت‌های بدن به همراه تجمع مایع فراوان در حفره شکم و تحلیل شدید عضلانی و کاهش پروتئین پلاسما خون دیده می‌شود. در نوع خشک، ورم بدن وجود ندارد ولی فشار خون پایین می‌افتد و قلب نارسا می‌شود.

چنین کودکانی ظاهری لاغر، صورت کشیده، چشم‌های فرو رفته، تحلیل عضلانی، لاغری گردن و پوست و رنگ پریده دارند. نمونه‌های پوستی، دراماتیت‌های ادراری قنذاق بچه نیز در این کودکان فراوان دیده می‌شود.